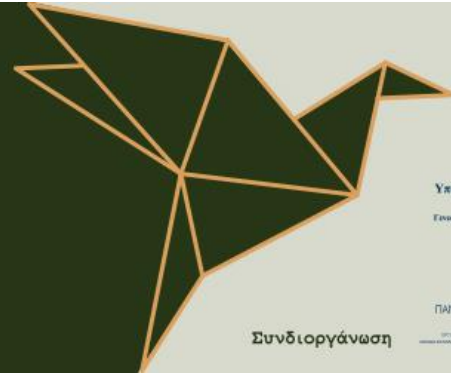

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 3 Απριλίου 2024 -- Την Παρασκευή 29 Μαρτίου 2024 πραγματοποιήθηκε στο Ωδείο Αθηνών η Ημερίδα «**Μετανάστευση και Δημόσια Υγεία: Διαθεματική Προσέγγιση από την υποδοχή στην ένταξη**», μία πρωτοβουλία της εταιρείας MINDVIEW, με συνδιοργανωτές τη Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και το Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής με την υποστήριξη του Εργαστηρίου Επιδημιολογίας, Προσδιοριστών Υγείας και Ευεξίας και της Μονάδας Κοινωνιολογικής Έρευνας της Διεθνούς Μετανάστευσης, των Πολιτικών Υγείας και Ένταξης. Η ημερίδα συνιστά την αφετηρία ενός κύκλου συνομιλιών και συναντήσεων με κεντρικό ζήτημα το πολυδιάστατο και ανθρωποκεντρικό φαινόμενο της μετανάστευσης.

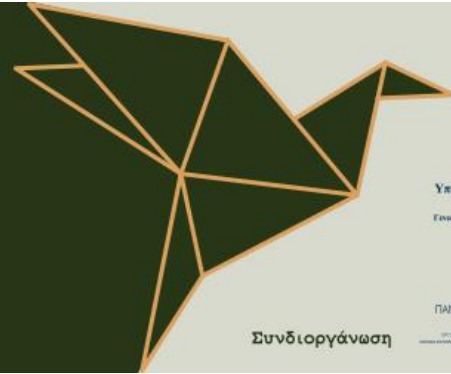
Την Ημερίδα χαιρέτισαν η **Στελλίνα Σιαράπη**, Γενική Γραμματέας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, η οποία τόνισε ότι το «Υπουργείο έχει ως στόχο την εξασφάλιση ενός σταθερού συστήματος παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας», προσθέτοντας ότι προβλήματα θα υπάρχουν λόγω της δυναμικής φύσης της μετανάστευσης που πολλές φορές ανατρέπουν τον κεντρικό σχεδιασμό, «ωστόσο με τις κατάλληλες συνεργασίες και την απόλυτη αφοσίωση, η προσπάθεια συνεχίζεται». Η **Ελπίδα Πάβη**, Καθηγήτρια στο Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας και Κοσμήτωρ της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πα.Δ.Α., στον χαιρετισμό της επισήμανε ότι «η εξασφάλιση της υγείας των μεταναστευτικών πληθυσμών εξασφαλίζει την αποστιγματοποίηση, μειώνει το κόστος των παροχών υγείας, προστατεύει τη δημόσια υγεία και διευκολύνει την ένταξη, συμβάλλοντας στην κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη». Στη συνέχεια, η **Ναΐρ-Τώνια Βασιλάκου**, Καθηγήτρια Διατροφής Ειδικών Πληθυσμιακών Ομάδων και Δημόσιας Υγείας και Πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πα.Δ.Α., έδωσε έμφαση στον διατομεακό χαρακτήρα τόσο της Μετανάστευσης όσο και της Δημόσιας Υγείας, και πρόσθεσε πως τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από την Ημερίδα θα συνεισφέρουν στον καλύτερο σχεδιασμό πολιτικών. Κλείνοντας τους χαιρετισμούς, ο **Γιώργος Κουλιεράκης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πα.Δ.Α., τόνισε ότι «πρέπει να δοθεί φωνή στους ανθρώπους του πεδίου, να περιγράψουν την πραγματικότητα κυρίως σε αυτούς που χαράσσουν πολιτικές».

Η πρώτη συνεδρία «*Ζητήματα Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας: Χαρτογραφώντας παρεμβάσεις, προκλήσεις και καλές πρακτικές*» με συντονιστή τον **Δημήτρη Παρσάνογλου**, Αναπληρωτή Καθηγητή Κοινωνιολογίας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ε.Κ.Π.Α., ξεκίνησε με την επισήμανση του καθηγητή ότι «η μετανάστευση είναι ένα καθολικό φαινόμενο, καθώς αγγίζει όλες τις πτυχές της καθημερινότητας. Την αρχική τοποθέτηση έκανε ο **Κώστας Μήτρου**, Προϊστάμενος Τμήματος Μετακινούμενων Πληθυσμών του Ε.Ο.Δ.Υ., αναφερόμενος στους τρεις πυλώνες προγραμμάτων ένταξης: την υποστήριξη, την ασφάλεια και την ένταξη. Αναφέρθηκε στη μελέτη του 2015 για τις υγειονομικές ανάγκες και στη σύνταξη κατευθυντήριων οδηγιών για την υγειονομική ένταξη των ανθρώπων που προέρχονται από εξαθλιωμένα συστήματα υγείας, με στόχο τη σαφή διασύνδεση των δομών δημόσιας υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Στο πλαίσιο αυτό, κατά την πανδημία, σε συνεργασία με την Πολιτική Προστασία, εφαρμόστηκαν διαδικασίες και πρωτόκολλα για τον εμβολιασμό. Ο κ. Μήτρου υπογράμμισε ότι απαιτείται διαρκής αξιολόγηση του κινδύνου, καθώς το υγειονομικό και επιδημιολογικό προφίλ των μεταναστών αλλάζει λόγω της γεωγραφικής προέλευσης των ροών και πρέπει οι δράσεις να τροποποιούνται. Στη συνέχεια, η **Τριανταφυλλιά Ξαραλέξη**, Προϊσταμένη Δομών Νοτίου Ελλάδος από τη Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ανέφερε ότι «οι προκλήσεις είναι πολλές και πολυδιάστατες, καθώς το φαινόμενο είναι μεταβαλλόμενο και ο αριθμός των ατόμων που υποδέχεται η χώρα είναι δυναμικός, και προέρχεται από διαφορετικό πολιτισμικό, θρησκευτικό αλλά και υγειονομικό περιβάλλον». Παρά την έλλειψη ανθρωπίνων πόρων στην πρώτη υποδοχή, καταβλήθηκε τεράστια προσπάθεια για να φιλοξενηθούν και να προστατευθούν χιλιάδες ευάλωτα άτομα. Η ομιλήτρια πρότεινε ολιστική αντιμετώπιση, καθώς για την ταυτοποίηση και την ένταξη απαιτείται ιατρική καταγραφή. Ακολούθησε η **Νίκη Συκαρά**, Γενική Διευθύντρια της Μ.Κ.Ο. SAMS Ελλάς, η οποία

μίλησε για τις καλές πρακτικές για τις δομές με στόχο την επικοινωνία μεταξύ των φορέων που περιλαμβάνουν: 1) διαρκή ενημέρωση και εκπαίδευση όσον αφορά τα εφόδια για την ενίσχυση των πληθυσμών και τους κινδύνους, 2) χορήγηση Α.Μ.Κ.Α. για τον εμβολιασμό καθώς και συνεργασία της κοινωνίας των πολιτών με την Πολιτεία, 3) προληπτικές παρεμβάσεις, για τον εμβολιασμό των παιδιών, σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμού, 4) τακτικό ιατρείο για την κάλυψη των ιατρικών αναγκών. Τέλος, τόνισε ότι «η ένταξη των ανθρώπων απαιτεί την ουσιαστική κοινωνική ενσωμάτωση, δηλαδή τη συμμετοχή στη δημόσια ζωή» και την αποϊδρυματοποίηση από τις δομές. Η Βασιλική Μπελίση, Επισκέπτρια Υγείας και Εκπαιδύτρια Ενηλίκων, στη Διεύθυνση Δημοτικών Ιατρείων και Δημόσιας Υγείας του Δήμου Αθηναίων, αναφέρθηκε στις δράσεις του Δήμου, όπου λειτουργούν 7 δημοτικά ιατρεία και το Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής, Προαγωγής Υγείας και Δημόσιας Υγείας. Σύμφωνα με την ομιλήτρια, ο Προσωρινός Αριθμός Ασφάλισης και Υγειονομικής Περιθαλψης (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) βοηθάει τους μετανάστες του αστικού ιστού να λάβουν υπηρεσίες υγείας ως πολίτες. Ο Δήμος Αθηναίων πραγματοποιεί στα ιατρεία δράσεις εμβολιασμού των παιδιών σε συνεργασία με την εταιρεία «Υγεία για όλους», συνεργάζεται με το Κ.Υ.Α.Δ.Α. (Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων) που διαθέτει κινητό ιατρείο όπου πραγματοποιούνται προληπτικοί έλεγχοι για τον HIV, τη σύφιλη, την ηπατίτιδα και η διάθεση των τεστ γίνεται από τον Ε.Ο.Δ.Υ. Επιπλέον, συνεργάζεται με το Χαμόγελο του Παιδιού για προληπτικούς ελέγχους των παιδιών και πραγματοποιεί ομιλίες για τη διατροφή στους ωφελούμενους του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία». Στο πλαίσιο της οργάνωσης προγραμμάτων προαγωγής και αγωγής της υγείας, πραγματοποιήθηκε και το πρόγραμμα HELP (Health Education Learning Program) που απευθυνόταν σε ασυνόδευτα ανήλικα άτομα.

Στη δεύτερη συνεδρία «Προκλήσεις και καλές πρακτικές στον τομέα της υγείας των ασυνόδευτων παιδιών» με συντονιστή τον Θεόδωρο Φούσκα, Επίκουρο Καθηγητή Κοινωνιολογίας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πα.Δ.Α., συμμετείχαν ομιλητές ειδικοί σε θέματα ευάλωτων και ασυνόδευτων παιδιών. Ο πρώτος εισηγητής, Ηρακλής Μοσκόφ, Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, μίλησε για τον θεσμό της υγείας όσον αφορά τα ασυνόδευτα παιδιά, τα οποία «επιβιώνουν χάρη στην ανθεκτικότητα και την ικανότητα προσαρμογής τους. Οφείλουμε να δώσουμε σε αυτά τα παιδιά ασφάλεια, περίθαλψη, αλλά και ένα βήμα ακόμη, τη δυνατότητα να ονειρεύονται. Συνεπώς, είναι απαραίτητο το άσυλο, η ένταξη, το σχολείο, καθώς ο δρόμος από την ανήλικη στην ενήλικη ζωή πρέπει να συνοδεύεται από ψυχικά υγιή ζωή». Κλείνοντας, αναφέρθηκε στο πρόγραμμα ψυχικής υγείας των παιδιών, το οποίο καθορίζει την εκπαίδευση των επαγγελματιών πρώτης γραμμής και στον μηχανισμό εντοπισμού και προστασίας των παιδιών στην ενδοχώρα. Στη συνέχεια, η Αναστασία Λεβαντή, Διευθύντρια στο Γραφείο της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας, τόνισε ότι η μετανάστευση των ασυνόδευτων παιδιών σχετίζεται με τη δημόσια υγεία, αλλά και με την υγεία των πολιτών μιας κοινότητας. Αναφέρθηκε σε τρεις τομείς: την πρόληψη, την προστασία και την προαγωγή υγείας. «Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, η υγεία των παιδιών κινδυνεύει και η ένταξή τους εξαρτάται από τις συνθήκες διαβίωσης», όπως επισήμανε, ενώ η καταγραφή στο ψηφιακό βιβλιάριο υγείας των παιδιών είναι εξαιρετικά σημαντική, ώστε να μπορούν να καταγράφονται οι εμβολιασμοί. Στην τοποθέτησή της, η Μανουέλα Βλαχάκη-Σεπέντα, Ειδική Σύμβουλος - Δημόσιες και Διεθνείς Σχέσεις από το Γραφείο της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας, συμφώνησε με τα λεγόμενα των δύο προηγούμενων ομιλητών, συμπληρώνοντας ότι παρά τις δυσκολίες και τα κενά που έχουμε ως χώρα είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε ότι «η Ελλάδα έχει υπάρξει πρωτοπόρος σε παρεμβάσεις». Ο μηχανισμός της εθελοντικής μετεγκατάστασης που βοήθησε στη γρήγορη μεταφορά των παιδιών από τα νησιά στην ενδοχώρα, αλλά και από την Ελλάδα στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ε.Ε., συγκροτήθηκε από τη Γενική Γραμματεία σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης. Στη συνέχεια, η Πένη Καλπαξή, Project Officer on Mental Health at WHO Greece, εστίασε στην ανάγκη της φροντίδας της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων μέσω ενός πανευρωπαϊκού προγράμματος που να έχει ως στόχο την ανάπτυξη προτύπων, δεικτών ποιότητας, έρευνας, καινοτομίας, αλλά και τη συμμετοχή των νέων για τη χάραξη πολιτικών για τις αποφάσεις που τους αφορούν. Η Νεφέλη Ρωμανού, Communications Consultant at WHO, συμπλήρωσε ότι το σχέδιο δράσης για την υγεία των μεταναστών και των προσφύγων μέχρι το 2030 εστιάζει στην καθολική παροχή υγειονομικής κάλυψης και τη

δημιουργία πολιτικών και δράσεων για την αντιμετώπιση κρίσεων. Επόμενο βήμα είναι να δημιουργηθούν πρωτόκολλα διαδικασιών για περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων και για την αντιμετώπιση σχετικών περιστατικών στα σύνορα της χώρας. Ο τελευταίος εισηγητής, **Παναγιώτης Νίκας**, Γενικός Διευθυντής της ZEUXIS, αναφέρθηκε στο θέμα της ευαλωτότητας των μετακινούμενων πληθυσμών, ιδιαίτερα των ασυνόδευτων παιδιών. «Οι συνθήκες που επικρατούν δημιουργούν ολοένα καινούργια προβλήματα και ενδυναμώνουν τα υπάρχοντα». Ο παράνομος τρόπος διακίνησης/μεταφοράς των παιδιών, τα αποκλείει από φάρμακα και δομές υγείας. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι τα ασυνόδευτα παιδιά που δεν έχουν πάει στον γιατρό παραμένουν με «κρυφά» και άλυτα δερματολογικά, αναπνευστικά, οδοντιατρικά και γυναικολογικά προβλήματα. Επιπλέον η υποστελέχωση του Ε.Ο.Δ.Υ. οδηγεί «στην επιβάρυνση των δομών υγείας ανά τόπο, όπου πολλές φορές δεν υπάρχουν όλες οι ειδικότητες». Κλείνοντας, τόνισε ότι «τα προβλήματα που αφορούν τους μετανάστες είναι τις περισσότερες φορές κοινά με αυτά του γηγενή πληθυσμού λόγω οικονομικού ή άλλου αποκλεισμού».

Η συνεδρία -και η Ημερίδα- ολοκληρώθηκε με το μήνυμα της **Νεφέλης Στουρνάρα**, Κοινωνιολόγου, η οποία συντόνισε την Ημερίδα, ότι οι άνθρωποι από το πεδίο είναι εκείνοι που χαρτογραφούν και δίνουν όλα τα δεδομένα, το σημαντικό όμως είναι ότι χρειαζόμαστε εκπροσώπους των κοινοτήτων των μεταναστών σε μελλοντικές συζητήσεις για να ακουστεί και η δική τους πλευρά.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Μάρθα Νατσουλίδου

E-mail: natsoulidou.martha@mind-view.gr | Τηλ.: 210 6231305, εσωτ. 107

Αυτός ο κύκλος συνομιλιών/συναντήσεων στοχεύει στο να αναδείξει ζητήματα και θεματικές από διαφορετικές οπτικές, όπως για παράδειγμα η υγεία, η εργασία, η εκπαίδευση, η ισότητα των φύλων, το περιβάλλον κ.α., τοποθετώντας τη μετανάστευση ως μείζον αντικείμενο συζήτησης του δημόσιου διαλόγου για το κράτος δικαίου, την κοινωνία των πολιτών, τους θεσμούς, τη δημοκρατία, καθώς και για τους ίδιους τους μετανάστες και τις μετανάστριες.

Μια πρωτοβουλία της εταιρείας **MINDVIEW**.